

TERMÍN: 21.6.2019

NÁZOV MATERIÁLU: Dochádzajú za svojimi divákmi – ako ich odmeniť?

TYP VÝSTUPU*1: Komentár

AUTOR(I):

ANALYTICKÝ ÚTVAR, REZORT: Inštitút kultúrnej politiky, MK SR

RECENZNÝ FORMÁT*2: 1

RECENZENT: Marek Plavčan

PRIPOMIENKY:

Pripomienka sa vzťahuje k (strana, odsek):	Text pripomienky*3	Odôvodnenie pripomienky	Vysporiadanie sa s pripomienkou*4
2, špecifiká	Sú verejné financie naozaj nižšie pre národnostné divadlá oproti iným? Navrhujem uvádzať finančné ukazovatele v prepočte na 1 predstavenie alebo 1 návštevníka.	Odsek o verejných financiách tvrdí, že verejné financie sú nižšie ako priemer ostatných divadiel, avšak uvádza len celkové absolútne čísla. V prepočte na 1 návštevníka získali ostatné divadlá VÚC 25 eur ročne, kým národnostné od 11 eur (PULS) až po 50 eur (DAD). Výjazdové predstavenia pre viac návštevníkov sú zrejme aj drahšie ako výjazdy pre menšie skupiny.	Pripomienka bola akceptovaná – k bodu nižšie sme doplnili prepočet verejných financií na 1 predstavenie. Prepočet na predstavenie považujeme vzhľadom na rozdiel medzi PULS a ostatnými národnostnými divadlami za relevantnejší, ako prepočet na diváka (podrobnejšie vysvetlenie nižšie).
2, špecifiká	Navrhujem overiť údaje o príjmoch.	Napr. za ostatné sa uvádza 870 tis., ale podľa dátovej prílohy vychádza 840 tis.	Pripomienka bola akceptovaná – všetky údaje sme opakovane overili a prekontrolovali (v tomto konkrétnom prípade bola chyba v dátovej prílohe).
3, Metóda 1	Navrhujem overiť údaje z výkazu KULT (MKSR) 12-01 oproti reálnym údajom	Prax štatistických zisťovaní ukazuje, že štatistické výkazy môžu výrazne skresľovať príjmy	Pripomienka bola čiastočne akceptovaná – pri samotnej analýze sme dáta zo

¹ Podľa parametrov analytických výstupov opísaných v materiáli Recenzný postup.

² Podľa materiálu Recenzný postup.

³ Do tabuľky značiť pripomienky zásadného metodologického a obsahového charakteru (nie štylistické či gramatické opravy).

⁴ Pripomienka bola akceptovaná / pripomienka nebola akceptovaná a zdôvodnenie/ pripomienka bola čiastočne akceptovaná a zdôvodnenie.

	o hospodárení subjektov z ročných správ alebo účtovných závierok.	a výdavky spravodajských jednotiek.	štatistického zisťovania overovali aj s dátami o hospodárení divadiel, ktoré nám poskytol Odbor kultúry národnostných menšín. Aj keď údaje neboli totožné, rádovo sa nelíšili. Do analýzy nám vstupovali aj údaje o počte odohratých predstavení (na domovskej scéne a na zájazdoch), ktoré často neboli podrobne uverejnené vo výročných správach. Keďže sme pre všetky sledované premenné preferovali použitie jedného spoločného zdroja dát, rozhodli sme sa pre využitie dát zo štatistického zisťovania KULT (MKSR)12-01, aj údaje o verejných financiách.
5, porovnanie metód	Navrhujem zväziť spôsob, ako by mohla výška dotácie zohľadniť počet návštevníkov predstavení.	Ani jedna z metód priamo neodmeňuje súbory za to, že ich predstavenia prilákajú väčší počet návštevníkov. Rast dotácie v závislosti od počtu návštevníkov by však mohol podporiť zvyšovanie kvality predstavení.	Pripomienka nebola akceptovaná – pri analýze sme zvažovali aj možnosť kompenzácie podľa počtu návštevníkov. Ako to uvádzame aj v texte, voči ostatným štyrom národnostným divadlám má špecifické postavenie hudobno-tanečný umelecký súbor PULS. Tento súbor svoje predstavenia dokáže realizovať na veľkých open-air priestranstvách, kde sa na krátkom prestavení dokáže odprezentovať pre rádovo väčší počet návštevníkov, ako je to technicky realizovateľné pre divadlá. Pri použití počtu predstavení namiesto počtu návštevníkov sme podľa nášho názoru zrovnocnili podmienky pre všetkých päť umeleckých telies, ktoré sa líšia vo svojej kultúrnej činnosti.
3, Metóda 1	Navrhujem zohľadniť výdavky divadiel a súborov na výjazdové predstavenia.	Popis metódy 1 uvádza, že vychádza z jednotkových nákladov, ale do výpočtu kompenzácie vstupujú príjmy (nie náklady) subjektov. Príjmy	Pripomienka bola čiastočne akceptovaná – v metóde 1 vychádzame naozaj z príjmov divadiel, ktoré sú však verejnými výdavkami.

		sa nemusia rovnať nákladom, je vhodné zväžiť, či jednotkové výdavky resp. náklady lepšie nezohľadňujú finančnú záťaž výjazdových predstavení.	V metóde 2, nepriamo cez schválené výšky dotácií, vychádzame práve so spomínaných nákladov divadiel. Na základe odhadu nákladov odhadujeme aj celkovú výšku podpory na zájazdovú činnosť – tento výsledný odhad sme zmenili aj na základe pripomienky nižšie.
8, závery	Navrhujem popísať odhad sumy 375 000.	Počas roka nie je jasné, aký počet výjazdových predstavení absolvujú jednotlivé súbory. Z akých údajov je odhadnutá suma na rok dopredu?	Pripomienka bola akceptovaná – na základe pripomienky sme upravili odhad budúcich nákladov na rok dopredu. Spôsob výpočtu odhadu sme doplnili do textu, priamo v predmetnom odseku.

CELKOVÉ HODNOTENIE:

Materiál prehľadne popisuje dve možnosti podpory národnostných divadiel a súborov a prehodnocuje dva mechanizmy podpory. Popis metodiky je jasný a zrozumiteľný. Z hľadiska odporúčani je otázkou cieľ podpory: má viac prostriedkov pre výjazdy národnostných súborov len kompenzovať ich vyššie výdavky alebo aj motivovať k častejšiemu vystupovaniu mimo domovského javiska? Navrhovaná realizácia podpory prostredníctvom podprogramu KULT MINOR by pravdepodobne dokázala pokryť obidve alternatívy.

SCHVÁLIŤ*⁵: odporúčam neodporúčam-----
podpis recenzenta

Súhlasím* s uvedením svojho mena ako mena recenzenta v recenzovanej publikácii:

 ÁNO NIE

Súhlasím* so zverejnením tohto pripomienkovacieho hárka:

 ÁNO NIE

⁵ Hodiace sa označte krížikom.